

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1721. usque ad annum 1724

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1783

VD18 90119304

§. 29. Guilielmi Du Bois Cardinalis obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67596)

Sæc. XVIII.

A. C. 1723.

§. XXIX.

*Guilielmi Du Bois Cardinalis
obitus.**Guarnac.**tom. 2. in
vita Pontif.**pag. 398**Vit. Card.**Du Bois t. 1**pag. 289.**Dorsan.**Journal t. 2.**ag. 187.*

Ex Purpuratis nonnisi unicum huius
anno mortis in prædam cecidisse re-
perio, cuius obitum nimis præma-
rum Ecclesia, Roma & Gallia de-
rabat. Erat is Guilielmus Du Bois
natione Gallus Brivæ - Carretizæ
Lemovices honestis Parentibus natus.
Hic ad conciliandam sibi fortunam
rentum suorum facultatibus erat de-
tutus, nullis tamen ad virtutem &
teras excolendas caruit subsidiis, In-
genio enim acri, dexteritate incre-
bili & memoria non minus prom-
quam fideli præditus, blaudientis
tunæ divitias polliceri sibi poterat
longe uberrimas: Literis humanioribus
in patria probe excultus, atque a
movicensi Episcopo Clericali tonsuræ
initiatus, anno ætatis decimo octavo
ferventis indolis suæ stimulis ag-
cæpit, atque hauriendæ uberioris scien-
tiæ studio Parisios contendit, ubi
Collegio Navarrensi Theologiæ operam
navavit prorsus egregiam, suaque
rum & alloqui comitate plurimos, pa-
tentesque Patronos sibi devinxit. In
vero in Italiam profectus, ac præ-

puas Urbes perlustratus, Romæ in Car- Sæc. XVIII.
 dinalium, & Gallici Legati amicitiam A. C. 1723.
 sese insinuabat, frequensque cum ævi
 sui doctissimis Viris commercium fove-
 bat: Maxima tamen illi fuit fortunæ
 accessio, dum Parisios reversus, ab Au-
 relianensi Duce ad Philippum ejus Fi-
 lium in literis instituendum seligebatur,
 quo in munere, quamvis tum nonnisi
 vigesimum quatum ætatis annum a-
 geret, per suam tamen ingenii matu-
 ritatem, prudentiam, & comitatem
 gravitate conditam sibi Regii sui Disci-
 puli amorem simul ac Patris Benevo-
 lentiam gratiamque tam dextre concili-
 abat, ut perenni utriusque favore sus-
 fultus, ad summos honorum apices
 præcipiti gressu ascenderet; Præprimis
 enim non modo a Duce annum mille
 librarum congiarium & a Rege præ-
 divitem Abbatiam, sed plures adhuc
 præbendas & Canonicatus cum largis-
 simo proventu annuo obtinuit, & cum
 Comite de Tallard, cui a secretis esse
 jubebatur, in Angliam delatus, ibidem
 ad publica negotia sese aptissimum red-
 didit: Magis adhuc profecit ex conti-
 nua consuetudine Philippi Aurelianen-
 sis Ducis, cujus voluntati ac genio
 cum in omnibus obsequeretur, om-
 nium arcanorum particeps cuncta fer-
 me suo nutu moderatus est, ac plenam

Sæc. XVIII. Regni ac Regiminis, notitiam hauri-
A. C. 1723. qua probe instructus, ab ipso Rege Lo-
 dovico XIV. pro pangendis arcanæ pa-
 cis articulis in Angliam unacum Uxo-
 lio Marescallo & Abbate Polignaco de-
 cernebatur. Postquam vero idem Re-
 naturæ concesserat, & in pupillari re-
 tate Ludovici XV. Philippus Aurelia-
 nensis totius Regni Rector dicebatur,
 tunc sub ejus auspiciis Guilielmus
 supremum felicitatis fastigium even-
 batur: nedum enim cum Regio Pro-
 cipe consiliorum Regni particeps esse
 ctus, sed etiam unus ex Quatuor viris
 Regis Commentariensibus evasit. Anno
 1716. Orator extra ordinem plena
 gendi facultate instructus, pro fæderis
 inter Anglos, Batavos, Gallosque in-
 •undo & stabiliendo Gallicæ successio-
 nis jure in Angliam rursus mittebatur,
 suaque dexteritate, ut jussus erat, hoc
 fædus intra breve temporis spatium
 confecit, rebusque ita prospere gestis
 in Franciam rediit; sed vix ad locum
 reversus, denuo Orator in Angliam pro
 firmanda Londinensi pace decerne-
 tur. Tantis auctus meritis a Rege pro-
 mum Regni Administer, & Curia, in
 qua exterorum negotia pertractantur,
 a secretis esse jussus, summam Regni
 potestatem obtinuerat: Augebantur etiam
 jus merita, dum quorundam Hispanorum

rum, qui Philippo Regenti Regiæ admini- Sæc. XVIII.
 strationis officium eripere moliebantur, A. C. 1723.
 conpirationem feliciter detexerat: Tum
 vero in illum pleno alveo effundeban-
 tur gratiæ & favores; quippe præter
 quamplurima, eaque ditissima Sacer-
 dotia, aliasque maximas dignitates
 Cameracensis Archiepiscopus, sacri Ro-
 mani Imperii Princeps, ac demum Car-
 dinalis renuntiabatur: Quanto tum Zelo
 dissidentes Franciæ Episcopos ad con-
 cordiam reducere, unacum Philippo
 Regni Rectore adlaborarit, jam sæpius
 memoratum. Crescentibus ergo meritis
 Guilielmus ad ipsum secretius Regis Con-
 siliium assumebatur, indignantibus vehe-
 menter Noaillo Duce, Villaregio, Coni-
 lacco aliisque Proceribus, qui tamen
 suæ oppositionis pœnas exilio luere co-
 acti sunt: E contrario autem Guiliel-
 mus in supremum primumque Regni &
 belli Ministrum proclamatus, ab ipsis
 Regiis Principibus, Aulæ Ministris,
 Principum Legatis, cunctisque Proce-
 ribus maximi habitus, & donis am-
 plissimis, summisque honorum testifi-
 cationibus cumulatus est: Ipse etiam
 Pontifex hujus Viri Benevolentiam sibi
 demereri gestiebat, eique cuncta sui
 Archiepiscopatus beneficia pro suo ar-
 bitrio conferendi facultatem dedit. So-
 lum Parisiense Parlamentum, sanctius

Qq 4

Con-

Sæc. XVIII. Consilium, ceteræque Curiaë Guillelmi
 A. C. 1723. mum negligere videbantur.

Ipse vero tanto ardentius Parlamento fidem & obedientiam erga Regem inculcabat: Jesuitis quoque plurimum favebat, eisque Divione in Burgundia & Pali in Bearnia Universitatis erigendæ facultatem dedit, frustra remanentibus Parisina, ceterisque Academicis. Socius etiam post Dacierii exitum receptus fuit Gallicanæ Academicæ, aliorumque literatorum coetus locupletissimam quoque Domini Ludovici Bibliothecam caro pretio coemit: Polesium vero Rex Regni habenas per ipsum moderari cæperat, & Philippo Aurelianensis munus Administratores abdicaverat, abrogato hujus Regimini Senatu Regium erigebatur Consilium ex octo Senatoribus constans, quorum inter Guilielmus primum obtinuit locum. Inter uberrimas hæc secundioris fortunæ blanditias, gravior infirmitatis mortem esse vicinam denuntiabat, cui enim equitans Regem milites suos consentem comitaretur, ex equo præceps effusus est: vulnere autem ulcerosum tumorem degenerante, in cisionem Medicorum judicio velut certissimum, dubium tamen, declinandæ mortis remedium extrema in arcto deprehensa necessitas reliquisse videbatur. Eadem

Eadem autem die, qua Cardinalis in-
 cifuræ sese subjecerat, invalescente
 Gangræna paucis post horis die deci-
 ma Augusti Versaliis decessit, annos
 natus sexaginta septem; Corpus ejus
 Parisios in Ecclesiam S. Honorati, ubi
 Canonicus erat, translatum, ibidem
 cum ingenti pompa, magnoque Aure-
 lianensis Ducis luctu sepultum est. Die
 etiam vigesima sexta Augusti Rex in
 Cathedrali solemnes exequias funera-
 les celebrari, omnesque Curias & Uni-
 versitatis membra interesse voluit, sa-
 crum celebrante ipso Noaillio Cardi-
 nale: Adscribitur huic Cardinali libel-
 lus de Regulis boni Concionatoris, &
 alius in Hollandia *de religione Sedis Apo-
 stolicæ* impressus, quem tamen Cle-
 mens XIII. Anno 1730. die vigesima
 tertia Decembris proscripsit.

*Sæc. XVIII.
 A. C. 1723.*

§. XXX.

*Plures Innocentii XIII. Constitutio-
 nes & Sacrarum Congregatio-
 num decreta.*

Præter plures Constitutiones, quas
 Innocentius XIII. intra Pontifica-
 tus sui angustias condiderat, sequentes
 recenseri merentur. Confirmavit ita-
 que Constitutionem Pii V. de exem-
 ptione

*Bull. magn.
 Const. In-
 noc. XIII.
 S. Episc.
 Rituum Eccl.
 Congr. decis.*

Qq 5